

گوش دادن به سخنرانی‌های شیخ حسین انصاریان با ادبیات و لحن خاصش
به خصوص در ماه محرم و شب‌های قدر یا سخنرانی‌های حجت الاسلام فاطمی نیا
و بحث‌های اندیشه‌ای او درباره ائمه و وقایع تاریخی اسلام و اطلاعات
و معارفی که مطرح می‌کرد باعث شد طرفداران خاص خود را پیدا کنند

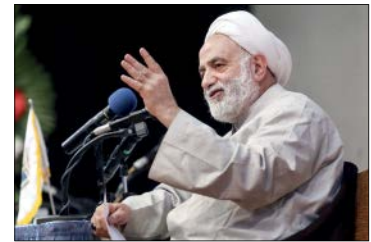
بازخوانی حضور روحانیت در قاب تلویزیون

گرم، صمیمی و خودمانی

حضور روحانیت در قاب تلویزیون پیشینه‌ای به اندازه انقلاب دارد؛ از همان روزهای نخستین انقلاب به واسطه حضور مستمر و جدی روحانیت در پیروزی انقلاب، بدون شک حضور آنها در برنامه‌های مختلف صدا و سیما و حفظ این ارتباط دو سویه باعث شد تاپای روحانی‌ها به صدا و سیما باز شود. روحانیتی که آن زمان ارتباط تنگاتنگی با قشرهای مختلف مردم داشتند و ظهور و بروز آن را می‌شد در این قاب مشاهده کرد. در این گزارش سعی کردیم مروری اجمالی بر این حضور داشته باشیم.

قرائتی؛ شیرین زبان و دوست داشتنی

حجت الاسلام محسن قرائتی احتمالاً شاخص‌ترین و دوست داشتنی‌ترین روحانی تلویزیون باشد؛ کسی که طی چهار دهه از عمر انقلاب با برنامه «درس‌هایی از قرآن» پای تخته سیاه و با همان فرم و قالب معلمی با بیانی شیرین و با یک شوخ طبعی همیشگی، سال‌ها در دل و ذهن مخاطبان تلویزیون جای گرفته است. قرائتی از روحانیونی است که مردم سال‌ها پای درس وی نشستند و سال‌ها تفسیر و توضیح آیاتی از قرآن را با یک گچ سفید و یک تخته سبز به مردم ارائه کرده است. این شیخ کاشانی به واسطه ادبیات خودمانی و شوخ طبعی‌هایی که در آموزشش داشت هم مردم را خنداند و هم توانست مخاطب را ۴۰ سال پای درس‌های قرآنی خود بنشاند.

راستگو؛ روحانی قصه گوی کودکان

حجت الاسلام محمدحسن راستگو اولین روحانی بود که با بیانی شاد، پرنرزی و خودمانی برای بچه‌های دهه ۶۰ و ۷۰ تلویزیون قصه می‌گفت و از بازی با کلمات تا حل کردن جدول تا انواع مسابقه‌ها و حتی شعرخوانی، همه و همه را به کار می‌گرفت تا بتواند با روش‌هایی پویا و شاد بچه‌ها را آموزش دهد. او اهل مشهد بود و کمی با لهجه حرف می‌زد و با ادبیات صریح و خودمانی خودش سعی می‌کرد آیات، احادیث و مفاهیم دینی را برای کودک و نوجوان ساده سازی کند و نه فقط کودک و نوجوان که بزرگ‌ترها هم با او همراه می‌شدند.

برنامه‌های تخصصی‌تر با حضور روحانیت

سال‌های پایانی دهه ۸۰ اما زمانی برای بروز و ظهور نام‌های دیگری در عرصه روحانیت بود که هم انگار نبض مخاطب را بهتر می‌دانستند و صمیمی‌تر با او ارتباط برقرار می‌کردند و هم به حوزه‌های دیگر تلویزیون مثل برنامه سازی و گفت‌وگوهای غیر از یک بحث کارشناسی صرف ورود کرده بودند.

در این سال‌ها حضور روحانیون در گفت‌وگوها از مباحث کارشناسی مناسبی فراتر رفت و آنها را در برنامه‌های تخصصی‌تر و البته مخاطب‌محورتری در مقابل بیننده تلویزیون قرار داد. روحانیونی که در برنامه‌هایی مثل «زلزال احکام»، «سمت خدا»، «این شب‌ها» و... حاضر می‌شدند و بحث‌ها به تدریج از حوزه معارف فراتر رفت و روحانیون به مشاورانی در حوزه ازدواج و خواستگاری و زندگی زناشویی تبدیل شدند که باز از نمونه این برنامه‌ها می‌توان به «گلبرگ» اشاره کرد.

از روحانیون شاخص این دوره می‌توان به حجت الاسلام زائری، شهاب مرادی، سرلک، دهنوی، عالی، برمایی و حسینی بوشهری اشاره کرد که هر کدام از آنها با حضور در برنامه‌های مختلف تلویزیونی و با کلامی به روزتر و ارتباطی صمیمانه‌تر با قشر جوان

منبری‌هایی که مردم با تلویزیون بیشتر آنها را شناختند

اما در دهه ۸۰ و با گسترش شبکه‌های مختلف تلویزیون حضور برخی روحانی‌ها در این قاب شکل و شمایل جدیدی پیدا کرد؛ به بهانه اعیاد، عزاداری‌ها و حتی به عنوان کارشناسان مذهبی و خانواده، مردم پای ثابت منبرها و این برنامه‌های تلویزیونی قرار گرفتند. سخنرانی‌های منبری حجت الاسلام علیرضا پناهیان و نظرات گاه صریح وی در باب مسائل سیاسی، سخنرانی‌های بی‌تعارف حجت الاسلام ناصر نقویان که گاهی با اشعار مولانا، آنها را همراه می‌کرد و در دورانی بعد تر از آنها منبرهای حجت الاسلام دکتر رفیعی و حجت الاسلام عالی از معروف‌ترین و شاخص‌ترین این نمونه‌ها بوده است.

گوش دادن به سخنرانی‌های شیخ حسین انصاریان با ادبیات و لحن خاصش به خصوص در ماه محرم و شب‌های قدر و یا سخنرانی‌های حجت الاسلام فاطمی نیا و بحث‌های اندیشه‌ای او درباره ائمه و وقایع تاریخی اسلام و اطلاعات و معارفی که مطرح می‌کرد باعث شد طرفداران خاص خود را پیدا کنند.

اما این وسط حضرات علمایی نیز بودند که قاب تلویزیون با افتخار پای درس و منبر آنها می‌رفت و واسطه‌ای برای استفاده و بهره بیشتر مردم از علم و اخلاق و عرفان آنها می‌شد. آیت ا... مجتهدی تهرانی، علامه محمد تقی جعفری، آیت ا... جوادی آملی، آیت ا... مکارم شیرازی و اقا مجتبی تهرانی از جمله علمایی بودند که توانستند برنامه‌های تلویزیون را با نکته‌ها، بیانات و درس‌های خود ارتقا دهند.

و برمایی به بهانه‌های مختلف بیشتر به قاب تلویزیون کشیده شد؛ گرچه حضور شهاب مرادی به عنوان کارشناس در برنامه‌های معارفی دیده می‌شد اما شاید حضور متفاوتش برمی‌گردد به برنامه صبحگاهی «مردم ایران سلام» و گفت‌وگوهایی که با محمدرضا شهیدی فرمجری این برنامه انجام می‌داد؛ گفت‌وگوهایی که قالب معمول خشک و رسمی برنامه‌های کارشناسی را نداشت و درباره موضوعات مختلف اجتماعی، فرهنگی، دینی به زبان مخاطب صحبت می‌شد و این حضور با برنامه‌های دیگری در شبکه دو پابرجا باقی ماند. ارتباط گرم و صمیمی این روحانی با قشر نوجوان و جوان تر باعث شد تا وی مرجعیتی بین آنها پیدا کند و حضور طولانی مدتی در قاب تلویزیون داشته باشد.

اما حجت الاسلام برمایی نیز چند سالی است که مجری - کارشناس ثابت برنامه ماه رمضان شبکه اول سیما شده و با حضور گرم و صمیمی خود با مهمانان برنامه توانسته جای خود را در تلویزیون به عنوان یک مجری روحانی تثبیت کند. برمایی درباره استقبال مردم از برنامه معتقد است: من بیش از ۱۰ سال است که در برنامه‌های مختلف تلویزیون به عنوان کارشناس دین و مباحث خانواده حضور دارم ولی فکر می‌کنم دیده شدنم در این برنامه بیشتر به خاطر طلبه بودن من و فرم متفاوت برنامه است.

جامعه، توانستند حضور معنادارتری در قاب تلویزیون داشته باشند و مخاطبان گسترده‌تری را با تلویزیون آشتی دهند؛ بیندگانی که شاید تصویر متفاوت تری از جامعه روحانیت در ذهن خود داشتند ولی با این حضور گرم، صمیمی و کلام بی واسطه این روحانی‌ها با مردم، نگاه دیگری به روحانیت حکم فرما شد.

شاید از بین همه این روحانی‌ها پای حجت الاسلام شهاب مرادی